

هائير اېڊيوڪيشن ڪميشن پاران منظور ٿيل

جلد: چوڏهون - شمارو: پهريون
جون 2011ع

ISSN 2219-5912

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ايڊيٽر

پروفيسر محمد سليم ميمڻ

هائير اېڊيوڪيشن ڪميشن پاران منظور ٿيل

ڪلاچي

تحقيقي جرنل

ايڊيٽر : پروفيسر محمد سليم ميمڻ

ٻانهن ٻيلي : سڪندر علي پند

ڪمپوزنگ ۽ گرافڪس : حبيب الله جاکرو

چاپو : پهريون

سال : جون 2011ع

چيائيندڙ : شاهه عبداللطيف ڀٽائي چيئر، ڪراچي يونيورسٽي، ڪراچي.

چيپيندڙ : سنڌيڪا اڪيڊمي، ڪراچي.

مُلھه : 120 رُپيا

E-mail : salbc.ku@hotmail.com

saleemmemon@ymail.com

ايديتوريل بورڊ

1. ڊاڪٽر پيرزاده قاسم رضا صديقي (وائيس چانسلر) سرپرست
2. ڊاڪٽر غلام علي الانا ميمبر
3. سراج الحق ميمڻ ميمبر
4. ڊاڪٽر فهميده حسين ميمبر
5. پروفيسر محمد سليم ميمڻ ميمبر

نوٽ: ڪلاچي تحقيقي جرنل ۾ ڇپجندڙ مقالا جيئن ته تحقيق تي ٻڌل هوندا آهن، ان ڪري ان جي لکندڙن جي خيالن ۽ حوالن سان اداري جو متفق هئڻ ضروري ناهي. تحقيقي مقالا 'هارڊ ڪاپي' سان گڏ، 'سافٽ ڪاپي' جي صورت ۾ 'سي ڊي' يا 'اي ميل' ذريعي موڪليا وڃن.

ماهرن جي ڪميٽي

ڊاڪٽر چينو لالواڻي،
مٽر وان، آڊيٽيا بينگلوز،
نوبل نگر، احمدآباد-382340،
ڀارت.

ڊاڪٽر اير. ڪي. جيتلي،
ڊي-127، وويڪ ويهار،
دهلي-110095، ڀارت.

ڊاڪٽر بلديو متلاڻي،
هيڊ،
سنڌي شعبو،
ممبئي يونيورسٽي،
ممبئي، ڀارت.

ڊاڪٽر موتي پرڪاش،
ڊائريڪٽر،
ساڌو هيرانند درلاري اڪيڊمي،
پي او باڪس-10، آڊيپور، (ڪڇ)،
گجرات-37025، ڀارت.

مز ظاهر موٽس،
انسٽيٽيوٽ آف انڊولوجي،
اسڪول آف اورينٽل اينڊ آفريڪن اسٽڊيز،
يونيورسٽي آف لنڊن،
برطانيا.

پروفيسر پروين ٽالپر،
3330، اولڊ ويسٽل روڊ،
اپارٽمينٽ 1، ويسٽل،
نيويارڪ-13850،
آمريڪا

پروفيسر علي آسائي،
پروفيسر آف ڊي پريڪٽس آف انڊو-مسلم لينگويج
آف ريليجن،
بينڪر سينٽر 305،
12 ڪوينسي اسٽريٽ،
هارورڊ يونيورسٽي،
ڪيمبريج، اير اي 02138،
آمريڪا.

پروفيسر جنيفر ايس. ڪول،
ايسوسيئيٽ پروفيسر لنگويجسٽڪ
اينڊ ڪوگنيتيو سائنس،
يونيورسٽي آف اليونوئيس ائيت اربانا،
ڪئمپينگ 707، ايس مئٿيوز،
اربان-آئي ايل-61801،
آمريڪا.

ڊاڪٽر سي، شيڪل،
ڊائريڪٽر،
انسٽيٽيوٽ آف انڊولوجي،
اسڪول آف اورينٽل اينڊ آفريڪن اسٽڊيز،
يونيورسٽي آف لنڊن،
برطانيا.

فهرست

لطيفيات

1. سُڙ ديسيءَ ۾ بلوچي ٻولي
رياض بلوچ/ڊاڪٽر زُخمان گُل يالاري 09
2. شاھ لطيف جي ڪلام ۾ جتن ۽ مهائن جي زندگيءَ
۽ رهڻي ڪهڻيءَ جو سماجياتي مطالعو
مشتاق علي لغاري 67
3. شاھ عبداللطيف ڀٽائي وٽ رهبر جو تصور
شازيه پتافي 99
4. شاھ لطيف ۽ خواجہ محمد زمان جي ملاقات
شرف الدين ٽالپر 109

ادب

5. ڊاڪٽر بلوچ: سنڌي موسيقيءَ لاءِ ڪيل عملي
۽ علمي خدمتون
ڊاڪٽر عبدالجبار جوڻيجو 123
6. ساميءَ جي سکيا جو ساڙ
پروفيسر ناگپال 131
7. سنڌي صورتخطيءَ ۾ عربي لفظن جي درست
استعمال جو معاملو
الطاف حسين جوکيو 153
8. اسلوب
زينب ابڙو 165

ٻه اکر

ڪلاچي جون 2011ع جو جرنل اوهان جي هٿن ۾ آهي. هائر ايجوڪيشن ڪميشن پاران معياري ڪوجنائڻي جرنل جي حيثيت وارو اعزاز حاصل ڪرڻ کان پوءِ، مقالن جي اشاعت مروج طريقي ڪار، ماهرن جي راءِ ۽ تور ٽڪ کان پوءِ ممڪن ٿي سگهندي آهي.

آئون ماهرن جو ذاتي طور تي ٿورائتو آهيان، جيڪي نه فقط مقالن جي تور ٽڪ ڪن ٿا، انهن ۾ واڌارا، سڌارا آڻين ٿا، يا ڪوجنا ڪندڙن جي رهنمائي لاءِ پنهنجيون رٿون ڏين ٿا ۽ ڪن صورتن ۾ مقالي جو معيار گهربل نه هئڻ سبب مقالن کي رد به ڪن ٿا.

يونيورسٽيءَ جي استادن، ڪوجنا ڪندڙن ۽ Ph.D. جي شاگردن جي ته مجبوري آهي، ته هو پنهنجا مقالا ”ڪلاچي“ ۾ شايع ڪرائين، ان لاءِ تحقيق جي مروج اصولن جي پوئواري ڪندي پنهنجي ڪوجنائڻي مقالي کي معيار موجب لکن، پر عام عالم ۽ اديب جيڪي ان کان اڳ ڪلاچيءَ لاءِ معياري مضمون ۽ مقالا لکندا هئا، جيڪي معياري علمي، ادبي ۽ معلوماتي هئا، تن جو سهڪار هاڻي ذري گهٽ ختم ٿي ويو آهي، جو هو ايتري ڊيگهه ۾ وڃڻ نٿا چاهين، ڇاڪاڻ ته ان لاءِ وڌيڪ وقت ۽ حوالن لاءِ ڇنڊڇاڻ جي گهرج آهي. ان حوالي سان ڪجهه سينئر اديبن سان ذاتي طور تي رابطو ڪري کين مضمونن بدران مقالن لکڻ لاءِ عرض رکيم، پر ان جي ڪا خاطر خواهه موٽ نه ملي. اهڙن سينيئر اديبن کي ٻيهر عرض رکان ٿو ۽ ان سان گڏ اها به آڇ ته اشاعت لاءِ منظور ٿيندڙ مقالن جو معاوضو به پيش ڪيو ويندو.

جن ڪوجنا ڪندڙن جا مقالا منظور نه ٿا ٿين تن ۾ ڪا نه ڪا ڪوٽ، دليلن، حوالن ۽ منطق کان سواءِ ڳالهه ڪئي ٿي وڃي، ان حوالي سان کين گذارش آهي ته جيڪڏهن ڪوجنا جي مروج طريقي ڪار کي پنهنجائين ۽ تحقيق جي اصولن جي پوئواري ڪن ته بهتر ٿيندو. اوهان جو سهڪار ڪلاچيءَ جي معيار کي برقرار رکڻ ۾ مددگار ثابت ٿيندو.

پروفيسر محمد سليم ميمڻ

ايڊيٽر